

Štandardy delostreleckých plukov

Štandarda predstavovala menšiu vystuženú zástavu tvaru vypnutého listu, ktorej po diagonále vzdialenejší horný cíp bol zaoblený, a na dolnom cípe zakončený ozdobnou modrou šnúrou, na jej konci bol tzv. červený žalud' s modrými strapcami.

MNO Slovenskej republiky akceptovalo používanie čiastočne upravených pôvodných zástav vojenskými útvarmi, ako aj používanie novo udelených, resp. darovaných mestami, ktoré sa odlišovali tvarom i svojím obsahom.

Čs. delostrelecké pluky dislokované na Slovensku si po vzniku slovenskej armády ponechali pôvodné štandardy s pôvodnou rubovou stranou, ktorá zodpovedala nariadeniu čs. ministerstva národnej obrany z roku 1929, a lícna strana bola upravená podľa slovenskej symboliky.

Štandarda čs. delostreleckého pluku 109 Bratislava sa stala v slovenskej armáde štandardou Delostreleckého pluku 1 Bratislava, štandarda čs. delostreleckého pluku 9 Žilina bola v slovenskej armáde štandardou Delostreleckého pluku 11 Žilina, štandarda čs. delostreleckého pluku 153 Bratislava sa v slovenskej armáde stala štandardou Protiletadlového delostreleckého pluku 153 Bratislava, a štandarda čs. delostreleckého pluku 54 Bratislava sa v slovenskej armáde stala štandardou Delostreleckého pluku 1 Bratislava.

Lícna strana štandardy

- Delostreleckého pluku 1 Bratislava (obr. 2),
- Protiletadlového delostreleckého pluku 153 Bratislava (obr. 4),
- Delostrelecký pluk 11 Žilina (obr. 6)

- boli upravované podľa nasledovnej predlohy. Plocha červenej farby s bielym lemom (pôvodne obsahujúca strieborného dvojchvostého českého leva so zlatou korunkou (čelenkou), nesúceho na prsiach červený štítok s tromi modrými vrchmi, z ktorých na prostrednom, najvyššom, bol vztýčený strieborný dvojramenný kríž), ktorý bol zakončený úzkym ripsovým prúžkom, bola prekrytá symbolom slovenskej republiky – na červenej ploche bolo umiestnené modré trojvršie so strieborným dvojkřížom. V hornej časti lemu bol v tvare oblúka text modrej farby „NÁM TVRDZOU – NEPRIATEĽOM HRÁDZOU“, pričom spravidla prvé a posledné písmeno („N“ a „U“) bolo biele v modrom terči.

Jedine štandarda Delostreleckého pluku 11 Žilina bola bez textu na jej lícnej strane.

Rubová strana štandardy

- Delostreleckého pluku 1 Bratislava (obr. 1),
- Protiletadlového delostreleckého pluku 153 Bratislava (obr. 3),
- Delostrelecký pluk 11 Žilina (obr. 5)

- bola v podstate rovnaká, ale líšila sa v niektorých detailoch, najmä v umiestnení jednotlivých symbolov alebo textu. Na liste béžovej farby, s červeným a modrým ripsovým lemom v strede, bol erb (znak) mesta alebo obce (inokedy symboly z erbu) a nad ním do oblúka text modrou farbou, názov mesta alebo obce, ktoré štandardu venovalo. V dolnej časti pod erbom (znakom) mesta alebo obce, od dolného cípu po dolný roh bol názov v dvoch riadkoch, prvý riadok obsahoval text „DELOSTRELECKÉMU“ (prvé písmeno „D“ biele v červenom terči), v druhom riadku bol text „PLUKU“ a jeho číslo (číslo napr.: „1“ bielej farby v modrom terči).

Štandarda Delostreleckého pluku 1 Bratislava mala na rubovej strane v strede listu erb mesta Bratislavy a nad ním do oblúka od dolného cípu po obvodu štandardy až k hornému rohu mali text „MESTO BRATISLAVA“, a štandarda Delostreleckého

pluku 11 Žilina mala erb Žiliny a text „MESTO ŽILINA“, pod erbom od dolného cípu po dolný roh názov v dvoch riadkoch, prvý riadok „DELOSTRELECKÉMU“ (prvé písmeno biele v červenom terči), druhý riadok „PLUKU “ s jeho číslom (číslo bielej farby v modrom terči).

Delostrelecký pluk 1 Bratislava

Obr. 1 rubová strana

Obr. 2 lícna strana

Protiletadlový delostrelecký pluk 153 Bratislava

Obr. 3 rubová strana

Obr. 4 lícna strana

Delostrelecký pluk 11 Žilina

Obr. 5 rubová strana

Obr. 6 lícna strana

Štandarda Pluku útočnej vozby Martin, bola klasická štvorcová zástava, ktorú venovalo mesto Turčiansky Sv. Martin, kde bol útvar dislokovaný.

Lícna strana štandardy: na bielom liste bol umiestnený štátny znak SR a po jeho stranách vpravo i vľavo po jednej zlatej lipovej ratolesti s tromi lístkami, ktorých horné lístky mierne smerovali k znaku. Nad ním prvá časť textu zlatej farby „VERNÍ SEBE“ a pod ním druhá časť textu zlatej farby „SVORNE NAPRED“.

Rubová strana štandardy: pole bolo bledoružovej farby v strede v striebornom kruhu čiernou farbou „vykreslený“ predok, ako aj časť predného podvozka, vychádzajúceho pásového obrneného vozidla (tanku) na vrchol kopca. Po jeho stranách vpravo i vľavo po jednej zlatej lipovej ratolesti s tromi lístkami, ktorých horné lístky mierne smerovali ku kruhu. Nad ním prvá časť textu zlatej farby „NA STRÁŽ“ a pod ním druhá časť textu zlatej farby „PLUK ÚTOČNEJ VOZBY“. Po obvode lícnej a rubovej strany štandardy bol dvojitý len každý cca 5 – 6 cm. Vnútorňý lem bol pravdepodobne bledomodrej farby, ohraničený tenkými striebornými pásikmi a v jeho vnútri po celom obvode tvarom tzv. cik-cak. Vonkajší len bol zložený s bielo-modro-červených farebných štvorčekov, striedajúcich sa v uvedenom poradí po obvode.

Štandarda bola pripevnená klincami na žrd' a jej kovová korunka mala tvar kruhu, v ktorom bol umiestnený slovenský symbol zo štátneho znaku – trojvršie s dvojramenným krížom. Súčasťou štandardy bola aj stuha, pravdepodobne bielej farby, priviazaná na jej žrdi s textom v dvoch riadkoch, prvý riadok „BOH DO KRIVDY HROMOM“ a druhý riadok „A JUNÁK GULAMI“. Na začiatku stuhy v kruhu bol symbol (tento nebolo možné z danej predlohy identifikovať) a pod ním dva rovnobežné pásiky (pravdepodobne išlo o cifrovaný ornament). Stuhu s najväčšou pravdepodobnosťou taktiež darovalo mesto Turčiansky Sv. Martin.

Pluk útočnej vozby Martin

Obr. 7 lícna strana

Obr. 8 rubová strana